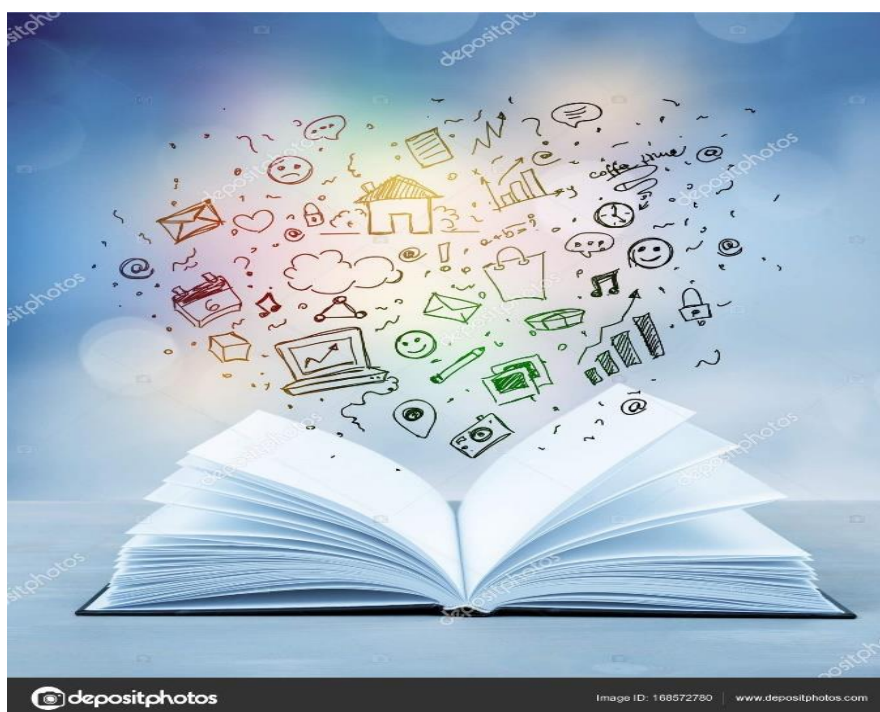

BĂDULESCU CONSTANȚA MARGARETA

ÎNDRUMĂTOR PENTRU DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DE LECTURĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

PLOIEȘTI, 2025

ISBN 978-606-047-313-8

ARGUMENT

"O cameră fără cărți e ca un trup fără suflet." (Cicero)

Lectura reprezintă una dintre cele mai complexe și valoroase activități ale spiritului uman. De-a lungul timpului, cărțile au fost punți între generații, surse de cunoaștere și ogindiri ale lumii reale sau imaginare. A citi nu înseamnă doar a descifra cuvinte așezate pe o pagină, ci a pătrunde într-un univers în care ideile prind viață, emoțiile se intensifică și înțelepciunea prinde contur.

Importanța lecturii este evidentă în toate etapele vieții, dar mai ales în anii formativi, când mintea este curioasă, receptivă și dornică să cunoască. Lectura dezvoltă vocabularul, îmbunătățește exprimarea orală și scrisă, antrenează memoria și capacitatea de concentrare. Totodată, contribuie la structurarea gândirii logice și la înțelegerea subtilităților limbajului, pregătindu-ne să comunicăm eficient și să interpretăm corect realitatea.

Lectura este o dimensiune esențială în procesul educativ, iar rolul nostru, ca dascăli, este să trezim în elevi nu doar nevoia de a citi, ci și bucuria de a descoperi lumea prin cuvinte. Într-un context educațional în care tehnologia, viteza informației și diversitatea surselor pot distra atenția de la lectura profundă, misiunea noastră devine cu atât mai importantă: aceea de a forma cititori conștienți, activi și critici.

Acest îndrumător de lectură își propune să fie un instrument util în sprijinirea acestui demers. Fie că este folosit în cadrul orelor de limba și literatura română, în activități extracurriculare sau în proiecte de lectură independentă, el poate contribui la consolidarea competențelor de înțelegere și interpretare a textului, dar și la stimularea reflecției personale a elevilor.

Vă invităm să îl adaptați, să îl completați și să îl transformați într-un suport viu de dialog între carte și cititor, între elev și profesor, între lectură și viață.

„O carte bună este un eveniment în viața cuiva.”
— Emil Cioran

Ursul păcălit de vulpe

de Ion Creangă

Era odata o vulpe vicleană, ca toate vulpile. Ea umblase o noapte întreagă după hrană și nu găsise nicăieri. Făcîndu-se ziua alba, vulpea ieși la marginea drumului și se culcă sub o tufă, gîndindu-se ce să mai facă, ca să poată găsi ceva de mîncare.

Șezînd vulpea cu botul întins pe labele dinainte, îi vine miros de pește. Atunci ea rădică puțin capul și uitîndu-se la vale, în lungul drumului, zărește venind un car tras de doi boi.

- "Bun!" gîndi vulpea. Iaca hrana ce-o așteptam eu. Și îndată iese de sub tufă și se lungește în mijlocul drumului, ca și cum ar fi moartă.

Carul, apropiindu-se de vulpe, țăranul ce mîna boii o vede și crezînd că-i moartă cu adevărat, strigă la boi: "Aho !Aho!" Boii se opresc. Țăranul vine spre vulpe, se uită la ea de aproape, și văzînd-o că nici nu suflă, zice: "Bre, da cum naiba a murit vulpea asta aici ?! Tii!... ce frumoasă cațaveică am să fac nevastei mele din blana istui vulpoi". Zicînd așa, apucă vulpea de după cap și tîrînd-o pînă la car, se opintește ș-o aruncă deasupra peștelui. Apoi strigă la boi: "hăis! Joian, cea! Bourean". Boii pornesc.

Țăranul mergea pe lîngă boi și-i tot îndemna să meargă mai iute ca să ajungă degrabă acasă și să ieie pielea vulpii.

Însă cum au pornit boii, vulpea a și început cu picioarele a împinge peștele din car jos. Țăranul mîna, carul scîrțîia și peștele din car cădea.

După ce hoța de vulpe a aruncat o mulțime de pește pe drum, biniii...șor! sare și ea din car, și cu mare grabă, începe a strînge peștele de pe drum. După ce l-a strîns grămadă, îl ie, îl duce la viziuna sa și începe a mîncă, că taaa...re-i mai era foame.

Tocmai cînd începuse a mîncă, iaca vine la dînsa ursul.

- "Bună masa, cumătră! Tiii! da ce mai de pește ai! Dă-mi și mie că taaa...re mi-i poftă!"

- "Ia mai pune-ți pofta-n cui, cumătre, că doar nu pentru gustul altuia m-am muncit eu. Dacă ți-i așa de poftă, du-te și-ți moaie coada-n baltă, ca mine, și-i avea pește să mănânci."

- "Învață-mă, te rog, cumătră, că eu nu știu cum se prinde peștele."

Atunci vulpea rânji dinții și zise:

- "Alei, cumătre! da nu știi că nevoia te duce pe unde nu ți-e voia și te învață ce nici nu gîndești? Ascultă, cumătre: vrei să mănânci pește? Du-te desară la băltoaga cea din marginea pădurii, vîră-ți coada în apă și stăi pe loc, fără să te miști, pînă despre ziuă; atunci smuncește vîrtos spre mal, și ai să scoți o mulțime de pește; poate îndoit și întreit decît am scos eu."

Ursul ne mai zicînd nici o vorbă, alergă-n fuga mare la băltoaga din marginea pădurii, și-și vîră în apă toată coada!...

În acea noapte începuse a bate un vînt rece, de îngheța limba-n gură și chiar cenușa de sub foc. Îngheța zdravăn și apa din băltoagă, și prinde coada ursului, ca într-un clește. De la o vreme, ursul ne mai putînd de durerea cozii și de frig, smuncește odată din toată puterea. Și sărmanul urs! în loc să scoată pește, rămîne făr de coada!

Începe el acum a mormăi cumplit, ș-a sări în sus de durere. Și-nciudat pe vulpe că l-a amăgit, se duce s-o ucidă în bătaie. Dar șireata vulpe știe cum să se ferească de mînia ursului. Ea ieșise din vizuine și se vîrîse în scorbură unui copac din apropiere; și cînd văzu pe urs că vine far de coada, începu a striga:

- "Hei, cumătre! Dar ți-au mîncat peștii coada, ori ai fost prea lacom, ș-ai vrut să nu mai rămînă pești în baltă?"

Ursul, auzind că încă-l mai ie și-n rîs, se înciudează și mai tare, și se răpede iute spre copac; dar gura scorburii fiind strîmtă, ursul nu poate să încapă înăuntru. Atunci el caută o creangă cu cîrlig și începe a cotrobăi prin scorbură, ca să scoată vulpea afară, și să-i deie de cheltuială... Dar cînd apuca ursul de piciorul vulpii, ea striga: "Trage, nătărăule! mie nu-mi pasă, că tragi de copac"... Iar cînd anina cîrligul de copac, striga: "Văleu, cumătre! nu trage, că-mi rupi piciorul!"

În zadar s-a năcăjit ursul, de-i curgeau sudorile, că tot n-a putut scoate vulpea din scorbură copacului.

Și iaca așa, a rămas ursul păcălit de vulpe!

Fișă de lectură

1. Titlul:

Autorul:

Personajele:

Pozitive:

Negative:

2. Numerotați ideile textului în ordinea firească a întâmplărilor, apoi transcrieți în caiete.

☐	Ursul realizează că a fost păcălit.
☐	Vulpea îl păcălește pe urs.
☐	Ursul întâlnește vulpea.
☐	Vulpea pune la cale o păcăleală.
☐	Ursul învață o lecție.

3. Alege proverbele care crezi că se potrivesc acestei povești și transcrie-le în caiete.

1. Unde-i minte îi și noroc.
2. După muncă și răsplată.
3. Prietenul la nevoie se cunoaște.
4. Cine dorește mult pierde și puținul ce-l are.

5. Unde-i minte multă, e și viclenie.
6. Mintea biruie puterea.
7. Cine nu are cap, vai de picioare.
8. Nu tot ce zboară se mănâncă.

4. Alcătuiți enunțuri în care cuvintele date să aibă înțeles diferit:

Car:

Șiret:

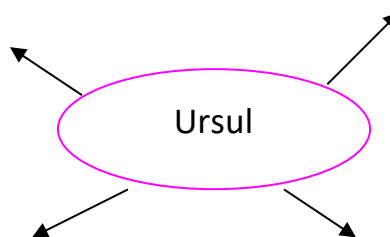
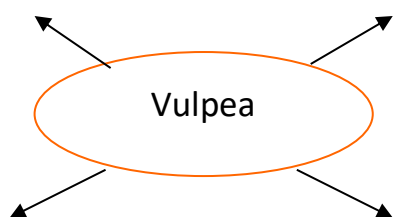
5. Despărțiți în silabe cuvintele:

<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: flex-start;"> <div style="width: 150px;"> boi – vicleană - </div> <div style="width: 200px;"> <div style="border-bottom: 1px dashed blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px solid blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px solid blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px solid blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px solid blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> </div> </div>	<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: flex-start;"> <div style="width: 150px;"> vizuină – vânt – </div> <div style="width: 200px;"> <div style="border-bottom: 1px dashed blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px solid blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px solid blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px solid blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px solid blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed blue; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> </div> </div>
---	---

6. Alcătuiți enunțuri după imaginile de mai jos. Colorează!

[illegible]

7. Completați ciorchinii cu însușirile potrivite:

8. Găsiți cuvinte cu sens opus :

noapte	→		fericit	→	
strigă	→		lacom	→	
rece	→		îngheț	→	

9. Ce ți-a plăcut din poveste ?

10. Ce ai fi schimbat ?

11. Desprinde învățătura textului!

Handwriting practice lines consisting of a vertical line on the left and horizontal lines (solid top and bottom, dashed middle) for letter formation.

12. Caracterizează ursul folosind metoda CVINTETULUI:

A diagram for the CVINTETULUI method, consisting of 10 empty ovals arranged in a diamond shape (1 oval at the top, 2 in the second row, 3 in the third, 4 in the fourth, and 1 at the bottom).

13. Realizează un desen inspirat de text.

14. Metoda pălărilor gânditoare

a) Pălăria albă (informează povestitorul)

Prezintă pe scurt subiectul povestirii.

a) Pălăria roșie (spune ce simți – psihologul)

Ce te-a impresionat cel mai mult în această povestire?

b) Pălăria neagră (aspecte negative-criticul)

Cu ce fapte din text nu ești de acord?

e) Pălăria galbenă (aspecte pozitive –creatorul)

Ce ai învățat citind acest text?

f) Pălăria verde (idei noi –gânditorul)

Imaginează-ți că erai tu în locul ursului. Tu cum ai fi procedat?

g) Pălăria albastră (clarifică – moderatorul)

Formulează două întrebări și adresează-le colegului de bancă pentru a vedea dacă a citit textul cu atenție

ZDREANȚĂ

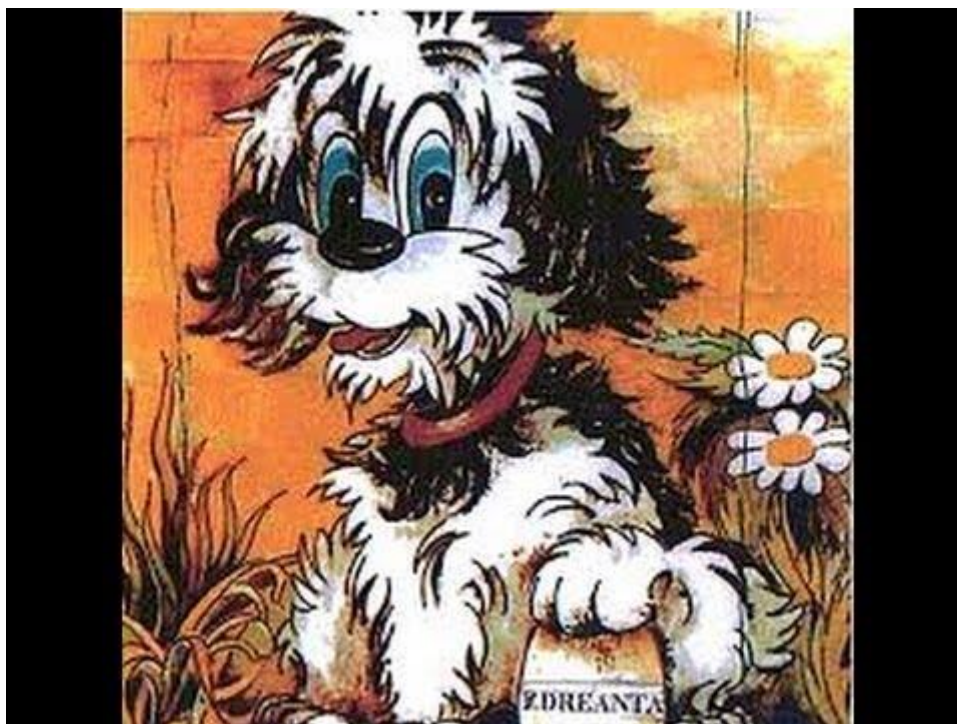
de Tudor Arghezi

L-ați văzut cumva pe Zdreanță,
Cel cu ochii de faianță?
E un câine zdrențaros
De flocos, dar e frumos.
Parcă-i strâns din petice,
Ca să-l tot împiedice,
Ferfenițele-i atârână
Și pe ochi, pe nara cârnă,
Și se-ncurcă și descurcă,
Parcă-i scos din câlți pe furcă.
Are însă o ureche
De pungaș fără pereche.
Dă târcoale la coteț,
Ciufulit și-așa lăieț,
Așteptând un ceas și două
O găină să se ouă,
Care cântă cotcodace,
Proaspăt oul când și-l face.
De când e-n gospodărie
Multe a-nvățat și știe,
Și, pe brânci, târâș, grăbiș,
Se strecoară pe furiș.
Pune laba, ia cu botul
Și-nghite oul cu totul.

- “Unde-i oul? A-ntrebat
Gospodina. – “L-a mâncat!”
“Stai nițel, că te dezvăț
Fără mătură și băț.
Te învață mama minte.”
Și i-a dat un ou fierbinte.
Dar decum l-a îmbucat,
Zdreanță l-a și lepădat
Și-a-njurat cu un lătrat.

Când se uita la găină,
Cu culcușul lui, vecină,

Zice Zdreanță-n gândul lui
“S-a făcut a dracului!”

Vocabular:

ferfenițele - zdrențele;

cârn – (nas) mic, scurt, ridicat puțin în sus;

câlți - deșeuri rămase în urma prelucrării lânei și a cânepei;

pungaș - viclean, hoț;

lăieț – care are o înfățișare neîngrijită, murdară, cu părul lung și nepieptănat;

grăpiș – cu greutate;

lepădat – aruncat, abandonat.

Fișă de lectură

1. Titlul:

Autorul:

2. Transcrie versurile din care reiese cine e Zdreanță.

3. Ordonează cuvintele în propoziție:

cu, era, un, creș, Zdreanță, câine, părul.

4. Cum arată Zdreanță? Completează enunțurile următoare cu cuvinte și expresii din text pentru a obține o scurtă descriere a lui Zdreanță.

- a) Zdreanță e un câine _____, _____, dar foarte _____.
- b) Ochii îi sunt _____.
- c) Pe nara _____ îi atârna zdrențe.
- d) Urechea _____ îl face să arate într-un fel aparte.
- e) Cu ferfenițele-atârându-i pe ochi, parcă e scos din _____.

5. Așază propozițiile următoare în ordinea în care s-au petrecut faptele din poezie.

- _____ Zdreanță fură oul găinii.
- _____ Câinele este supărat pentru că a fost pedepsit.
- _____ Zdreanță așteaptă o găină să facă ouă.
- _____ Gospodina îi dă un ou fierbinte.

6. Precizează sensurile următoarelor expresii construite cu ajutorul cuvântului *minte* , alegând varianta corectă din paranteză:

(*a enerva*, *a pedepsi*, *a se cumiți*)

- a) Gospodina l-a învățat minte pe Zdreanță. _____
- b) Copiii bătrânului și-au băgat mințile în cap. _____
- c) Voinicii l-au scos din minți pe zmeu. _____

7. Formulează răspunsuri la următoarele întrebări:

- Cine este Zdreanță?

- De ce este supărată gospodina pe Zdreanță?

- Cum îl pedepsește gospodina pe Zdreanță?

8. Adevărat sau fals?

- _____ Zdreanță e un câine urât.
- _____ De când e în gospodărie a învățat multe lucruri.
- _____ Câinele fură găina din coteț.
- _____ Gospodina îi dă un ou fierbinte ca să-i potolească foamea.
- _____ Zdreanță e încântat de gestul gospodinei.

9. Alcătuieste două enunțuri în care cuvântul *mintе* să aibă înțelesuri diferite.

10. Completați cu însușirile personajului principal:

11. Realizează descrierea lui Zdreanță, făcând referire la trăsăturile sale fizice și morale, așa cum sunt prezentate sau cum reies din text.

12. Transcripți cuvintele din text care cuprin grupuri de litere.

13. Desparte cuvintele în silabe:

gospodină -
fierbinte -
ou -
coteț -

14. Găsește cuvinte cu înțeles asemănător:

ferfenițe =
a dezvăța =
a lepăda =
a îmbuca =

15. „Alintă” cuvintele:

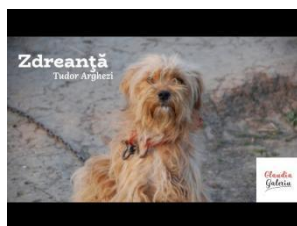
câine -
găină -
ou -
mătură -
bot -

16. „Eu spun una, tu spui multe!”:

petic -
ochi -
furcă -
ureche -
coteț -

17.” Eu spun multe, tu spui una!”:

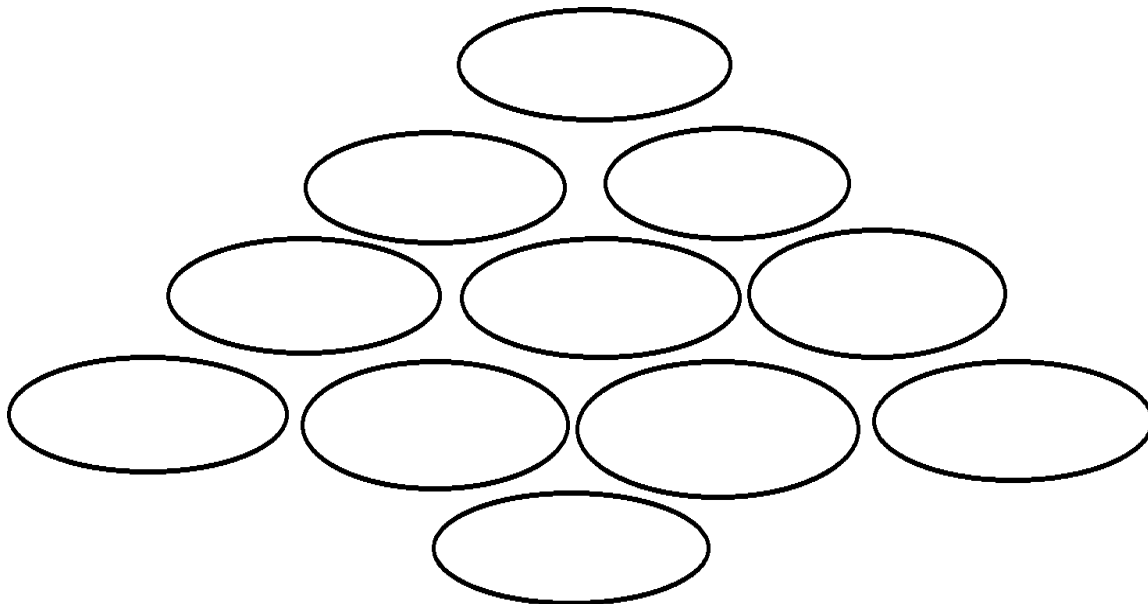
nări -
furci -
petice -
ceasuri -
cotețe -

18. Realizează un desen în care să îl reprezinți pe Zdreanță.

19. Realizează un cvintet , pornind de la numele personajului principal:

Fetița cu chibrituri

de Hans Christian Andersen

Era un ger grozav; ningeă și începuse a înnopta: era ajunul Anului Nou. Pe frigul acela și pe întunericul acela, mergea pe stradă o biată fetiță cu capul gol, și cu picioarele goale. Avusese ea doar niște papuci când plecase de-acasă, dar nu-i folosiseră mult: erau niște papuci mari, pe care mama ei îi rupsesse aproape, și erau așa de largi pentru ea, încât mititica-i pierdu grăbindu-se să treacă o stradă, unde cât p-aci era să fie strivită între două trăsură. Unul din papuci nici nu-l mai găsisse, iar celălalt îl luase un băiat care zicea că vrea să facă din el leagăn pentru copilul lui, când o avea și el unul.

Fetița mergea cu picioarele ei goale, roșii-vinete de frig; și-n șorțul ei vechi ținea strâns un vraf de cutii cu chibrituri și mai avea și-n mână o cutie. Fusesse o zi rea pentru dânsa și nimeni nu-i cumpărase în ziua aceea nimic, și n-avea prin urmare nici un ban; și-i era foame și frig tare.

Biata fetiță! Fulgii de zăpadă cădeau pe părul ei lung și bălai, care se încrețea frumos pe lângă ceafă, dar nu se gândea ea acum la părul ei creț. Luminile străluceau pe la ferestre, miros de fripturi se răspândeă în stradă; era ajunul Anului Nou, iată la ce se gândea ea.

Se opri și se ghemui într-un colț dintre două case, din care una ieșea în stradă mai mult ca cealaltă. Își strânse piciorușele sub dânsa. Frigul o pătrundea din ce în ce mai mult, și totuși nu-i venea să se ducă acasă; aducea înapoi toate chibriturile, și nici un bănuț măcar.

Tatăl său are s-o bată; și afară de asta, și acasă nu era tot așa de frig? Ei locuiau tocmai sub acoperiș și vântul sufla în voie, cu toate ca fuseseră astupate crăpăturile cele mari cu paie și cu trențe vechi. Mânutele ei erau aproape înghețate de frig.

A! Un chibrit aprins le-ar putea face bine. Dacă ar îndrăzni să scoată unul, numai unul din cutie, să-l zgărie de zid și să-și încălzească degetele! Scoase unul: hârști! Cum mai trosni, și cum se aprinse! Chibritul ardea ca o lumânărică, ținu mânuța deasupra flăcării. Ce lumină ciudată. I se păru fetei că sta lângă o sobă mare de fier, care avea deasupra un capac lucios de aramă. Înăuntru ardea focul și era așa de cald; dar ce-i oare asta?

Fetița își întindea acum piciorușele ca să și le încălzească și pe ele; flacăra se stinse și soba pieri; fetița rămase stând cu rămășița de chibrit în mână. Hârșâi un altul, care se aprinse, străluci, și zidul în care bătea lumina se făcu străveziu ca o pânză subțire. Fetița putu vedea până-ntr-o odaie unde era o masă acoperită c-o față albă, pe care sclipeau porțelanuri subțiri; în mijloc era o găscă friptă umplută cu prune și cu mere ce răspândeau un miros plăcut; și, lucru de necrezut, deodată găscă sări de pe masă, și veni cu furculița și cuțitul în spinare până la biata fetiță.

Chibritul se stinse, și nu mai avu în fața ei decât zidul rece și gros. Mai aprinse încă unul. Deodată se văzu șezând sub un pom frumos de Crăciun; e mult mai mare și mai împodobit decât a văzut prin geamuri la negustorul cel bogat. Mii de lumânărele ardeau pe crengile verzi, și poze de tot felul, ca cele ce împodobesc ferestrele prăvăliilor, păreau că-i zâmbesc.

Fetița ridică amândouă mâinile; chibritul se stinse: toate lumânărelele din pom se înălțau tot mai sus, tot mai sus, și ea văzu deodată că luminițele acelea erau stele. Una din ele căzu și trase o dungă mare de foc pe cer. "A murit cineva", își zise micuța; căci bunica ei, care fusese foarte bună pentru dânsa și care acum nu mai trăia, îi spusese adesea: "Când cade o stea, un suflet se înalță la Dumnezeu".

Mai trase încă un chibrit pe zid: și se făcu o lumină mare, în mijlocul căreia era bunica ei în picioare, și era așa de strălucitoare, o privea blând și duios! – Bunică, strigă fetița, ia-mă cu tine. Când s-o stinge chibritul, știu că n-o să te mai văd. Ai să pieri și tu din fața ochilor mei, ca și soba de fier, ca și găasca friptă, ca și frumosul pom de Crăciun. Și aprinse repede toate chibriturile ce-i mai rămăseseră în cutie, căci voia să vadă mereu pe bunicuța ei. Se făcu o lumină ca ziua.

Niciodată bunica nu fusese așa de frumoasă, așa de mare. Ea luă pe fetiță în brațele ei, și amândouă zburară vesele în strălucirea aceea, așa sus, așa sus, și nu mai era acolo nici frig, nici foame, nici griji; erau la Dumnezeu.

Dar în colțul dintre cele două case, când se lumină de ziuă, zăcea jos fetița, cu obraji roșii, cu zâmbetul pe buze... moartă, moartă de frig, în cea din urmă noapte a anului. Ziua Anului nou o găsi acolo zgribulită cu grămăjoara ei de cutii cu chibrituri, din care o cutie fusese arsă. "A vrut să se încălzească"! zise cineva. Nimeni nu știu ce frumuseți văzuse fața, și-n ce strălucire intrase împreună cu bunica, în ziua Anului nou.

HANS CHRISTIAN ANDERSEN

Hans Christian Andersen, s-a născut în 2 aprilie 1805 în Danemarca – a murit în 4 august 1875 , a fost scriitor și poet, celebru pentru basmele sale.

Printre cele mai cunoscute povești ale sale se numără „*Fetița chibrituri*”, „*Crăiasa zăpezilor*” „*Mica sirena*”, „*Hainele cele noi ale împăratului*”, „*Rățușca cea urâtă*”, „*Soldățelul de plumb*”.

În timpul vieții, Andersen a fost celebrat în regaltitate și aclamat pentru că a adus bucurie copiilor din toată lumea.

Europă. Basmele sale au fost traduse în peste o sută de limbi și continuă să fie publicate în milioane de exemplare în întreaga lume.

Fișă de lectură

1. Titlul:

Autorul:

2. Găsește cuvinte cu înțeles asemănător pentru:

ger = zid = creangă =
trăsură = odaie = a pieri =

3. Găsește cuvinte cu înțeles opus pentru:

frig -	întuneric -
a merge -	a pleca -
mare -	a pierde -
a cumpăra -	strâns -
înghețat -	aprins -

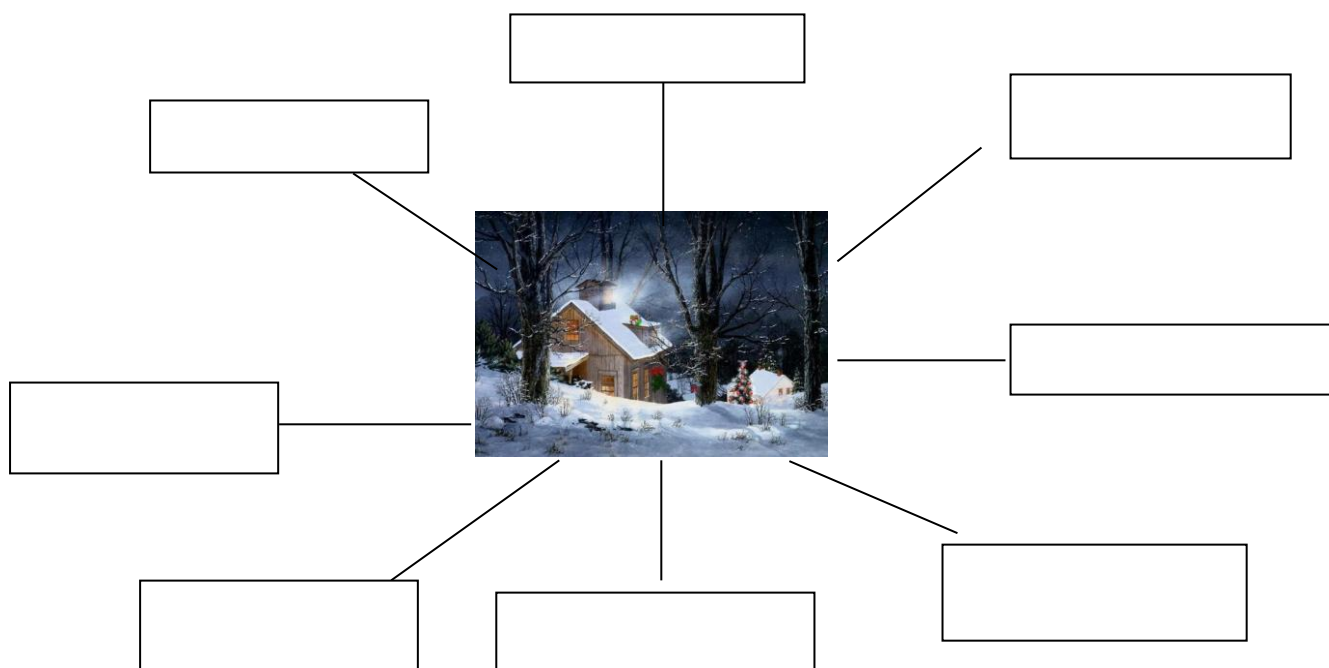
4. Stabiliți ordinea corectă a ideilor principale ale textului:

☐	Fetița a văzut un brad mare și frumos.
☐	Fetița s-a ghemuit lângă zidul unei case.
☐	Afară era foarte frig, iar fetița mergea desculță pe stradă.
☐	Trecătorii au găsit-o moartă pe biata fetiță.
☐	Bunica a apărut în visul fetiței.

5. Numește alte trei povești scrise de Hans Christian Andersen:

6. Alcătuieste enunțuri cu următoarele cuvinte și expresii: ghemuit , zgribulită , chibrituri, a rămas desculță.

7. „La ce te gândești când spui cuvântul *iarna* ?”

8. Completează:

CINE apare la sfarsitul
povestii in visul fetitei?

DE CE vindea
fetita chibrituri?

CAND are loc
intamplarea?

CE vede fata in visul ei?

UNDE se ghemuieste fata
pentru a-si petrece noaptea?

9. Transcrie enunțul în care este descrisă bunica așa cum o vede fetița la lumina chibritului.

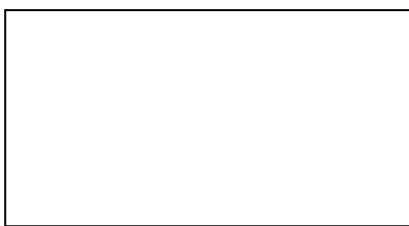
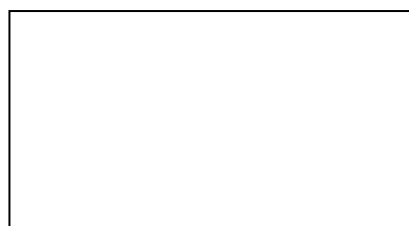
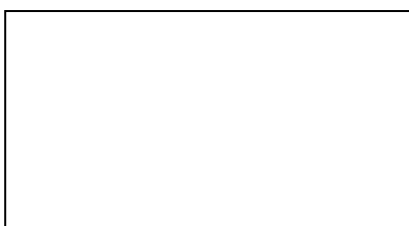
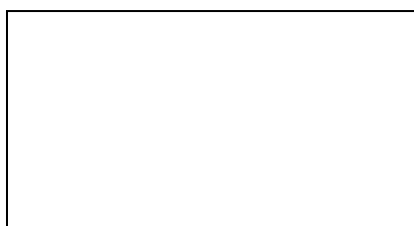
10. Găsește două însușiri ale fetei din poveste.

11. Alcătuieste enunțuri cu sensuri diferite ale cuvântului *vinete*.

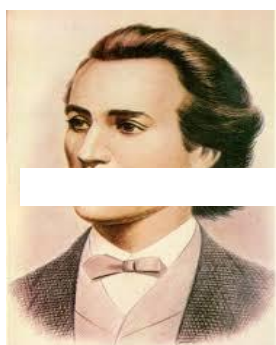
12. Cum se încheie povestea?

13. Ce sentimente ai trăit citind această întâmplare?

14. Desenează ceea ce a văzut ea când a aprins fiecare chibrit în parte:

15. Găsește un alt final povestirii.

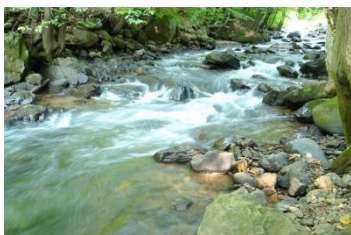

Somnoroase păsărele...

de Mihai Eminescu

Somnoroase pășărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în rămurele -
Noapte bună!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace;
Dorm și florile-n grădină -
Dormi în pace!

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce -
Fie-ți îngerii aproape,
Somnul dulce!

Peste-a nopții feerie
Se ridică mândra lună,
Totu-i vis și armonie -
Noapte bună!

MIHAI EMINESCU

Cel mai mare poet al românilor s-a născut la Botoșani, la 15 ianuarie 1850. Era al șaptelea fiu din cei unsprezece ai lui Gheorghe și ai Ralucăi Eminovici .

A copilărit la Ipotești, în apropiere de Botoșani, hoinărind prin păduri și culcându-se lângă izvoare, precum își va aminti mai târziu.

La vârsta de 9 ani îl găsim elev în clasa a treia primară la Cernăuți, iar la finele anului școlar următor este clasificat al cincilea din 82 de elevi

În februarie 1866, publicând în revista "Familia" din Pesta poezia "De-aș avea..." , directorul Iosif Vulcan îi schimbă numele în Eminescu.

A fost angajat sufleur și copist la Teatrul Național din București, redactor la ziarul "Timpul" din București, revizor școlar în județele Vaslui și Iași. Din această perioadă datează marea sa prietenie cu Ion Creangă, pe care îl îndeamnă să aștearnă pe hârtie minunatele sale povestiri și amintiri.

Moare la 15 iunie, după o suferință de aproape 5 luni. Este înmormântat la cimitirul Belu din București.

1. Răspunde la întrebări:

a) Cine este autorul acestei poezii?

.....
b) Unde se adună păsărelele?

.....
c) Cine dorm în grădină?

.....
d) Unde va dormi lebăda?

.....
e) Câte strofe are poezia?

.....
f) Cu ce semn se termină fiecare strofă?

.....
2) Unește cuvintele cu înțeles asemănător:

păsări	numai
rămurele	pădurea
codrul	crenguțe
doar	zburătoare

3) Realizează legătura între cuvintele cu sens opus:

se adună	coboară
tace	război
pace	se împrăștie
se ridică	vorbește

4) Desparte în silabe cuvintele:

somnoroase -	cuiburi -
rămurele -	izvoarele -
suspină -	armonie -

5) Alintă cuvintele:

ramură -	înger -
flori -	poezie -
ramură -	cuib -

6) Formulează propoziții în care să folosești cuvintele: *Mihai Eminescu, păsărele, luna, lebăda.*

.....
.....
.....
.....

7) Citește poezia și transcrie 3 cuvinte din 2 silabe.

1) _____ 2) _____ 3) _____

8) Ordonează cuvintele pentru a obține propoziții:

a) pe, cuiburi, se, adună ,la, Păsărelele

c) se, culcă, trestii, Lebăda, între

9) Eu zic mai multe, tu zici una:

păsărele _____ ramuri _____

lebede _____ cuiburi _____

10) „Spune ca mine !” (cuvinte cu sens opus)

tace - _____

doarme - _____

pace - _____

aproape - _____

noapte - _____

bună - _____

Ce urări se fac , de regulă, seara?

.....
.....
.....

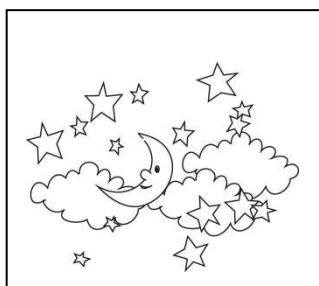
Transcrie urările care se fac în poezie?

.....

Bifați răspunsul corect:

Păsările vin la cuiburi:

- ☐ la prânz
☐ dimineața

Găsiți opusul cuvintelor:

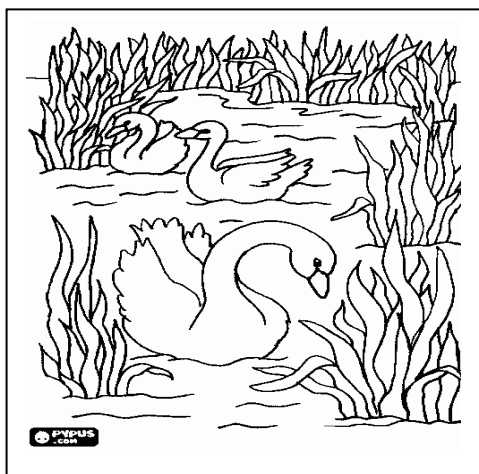
se adună
 negru
 pace
 tace

Care a fost cel mai bun prieten al poetului Mihai Eminescu?

.....

Scris titlul a cinci poezii scrise de Mihai Eminescu:

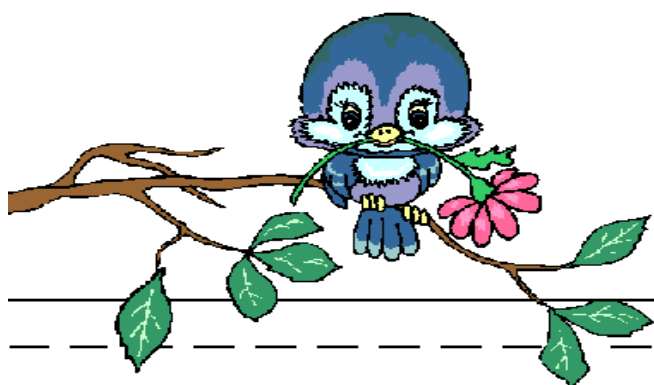
.....

Metoda cadranelor

<p>Răspunde la întrebări</p> <p>1 Cine este autorul poeziei Somnoroase păsărele ?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>2 Ce moment al zilei este descris în poezie ?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>3 Ce loc din natură descrie poetul?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>4 Cu ce aseamănă poetul colțul de natură prezentat?</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>Scrie din versurile poeziei însușirile potrivite pentru următoarele cuvinte</p> <div style="border: 2px solid orange; border-radius: 25px; padding: 20px; margin: 20px;"> <p>păsărele</p> <p>luna</p> <p>codrul</p> <p>somnul</p> </div>
<p>Transcrie ultima strofă din poezie !</p> <div style="border: 2px solid orange; border-radius: 15px; height: 250px; margin: 20px; position: relative;"> <div style="position: absolute; top: 0; left: 0; width: 100%; height: 100%; background: linear-gradient(to right, transparent 49%, #ccc 49% 51%, #ccc 51% 53%, transparent 53%);"></div> </div>	<p>Realizează un desen inspirat de una dintre strofele poeziei !</p>

Scrieți după autodictare prima strofă a poeziei „Somnoroase păsărele”.

Handwriting practice lines consisting of multiple sets of three horizontal lines (top solid, middle dashed, bottom solid) for writing practice.

Greierele și furnica

Într-o zi însorită de vară, greierele sărea și se dădea peste cap, fredonând și cântând, cu sufletul plin de bucurie. Chiar atunci, a trecut pe acolo o furnică, chinându-se să care în spate o boabă de grâu către casa ei.

- Hei! i-a spus greierele. De ce te obosești atât și nu vii să te distrezi cu mine, să stăm de vorbă și să ne veselim?

- Mă străduiesc să adun de-ale mâncării pentru la iarnă, a răspuns furnica. Și te sfătuiesc și pe tine să faci la fel.

- De ce ar trebui să îmi fac griji pentru la iarnă? a zis greierele. Acum este hrană și băutură din belșug, iar până la iarnă mai este multă vreme!

Furnica nu a mai spus nimic și a continuat să muncească din greu. Atunci când a sosit iarna, greierele nu își strânsese nici un fel de merinde și se uita, plin de poftă și cu burta chiorăindu-i de foame, la furnicile care se ghistuiau zi de zi cu grâul și porumbul adunat de astă vară în cămări.

Abia atunci și-a dat seama greierele că:

„Întotdeauna este bine să pui ceva deoparte pentru vremurile de restriște.”

Morala - Muncește astăzi și vei culege roadele mâine.

Vocabular

restriște= situație grea, primejdie

merinde= hrană, mâncare

se ghistuiau = mâncau prea mult, înfulecau

1. Numește titlul poveștii.

2. Câte alineate are povestea? Formulează răspunsul în propoziție.

3. Când are loc dialogul dintre greiere și furnică?

4. Desparte în silabe cuvintele subliniate.

5. Transcrie primul paragraf al poveștii.

6. Numără liniile de dialog. Ce marchează ele?

7. Transcrie morala poveștii. A procedat bine greierele? Dar furnica?

8. Alcătuieste câte un enunț folosind cuvintele de la vocabular.

9. Imaginează-ți că ești în locul greierului și dorești ca furnica să-ți ofere puțină mâncare. Adresează o cerere, folosind cel puțin o formulă de salut și una de permisiune.

10. Enumeră lunile de iarnă.

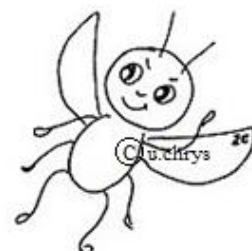
11. Privește cele trei desene și spune ce a făcut greierele în cele trei anotimpuri: vara, toamna și iarna.

12. Numerotează ordinea acțiunilor lui, scriind cifrele în ceruțele.

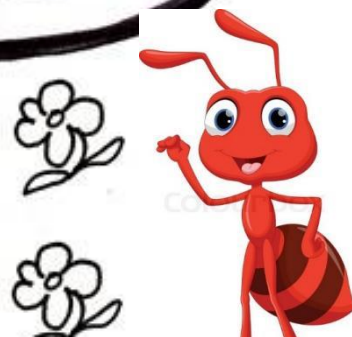
13. Spune cum s-a simțit greierele în fiecare anotimp.

14. Colorează insecta căreia i-a cerut ajutorul.

15. Găsește-i fabulei un sfârșit care îți place.

Cum ajunge greiersul la furnică ?

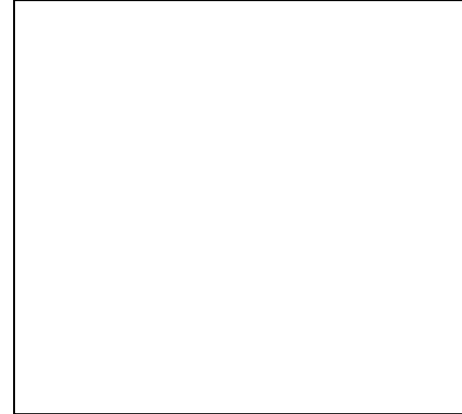
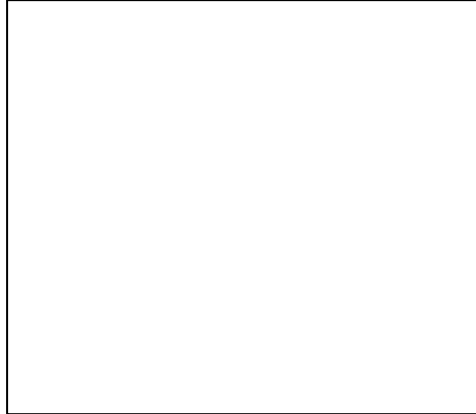

Cum imi exprim emoțiile ?

Despre prietenie : "Greierele si furnica" - Jean de la Fontaine

1. *Asculta poezia.Reprezinta in desen cele doua personaje. Ce stii despre ele? Ce fac iarna?*

Și-a pierdut vara cântând,
Greierele, și flămând,
A văzut, așa, deodată,
Pornind viscolul să bată.
Nu se pomenea fărâmbă
De gănganie sau râmă;
Și nemaigăsind nimica,
Dete fuga-mpleticit
La vecina lui, furnica.
Mușuroiul sta clădit,
Plin cu tot ce-ai fi râvnit.
Magazia cu făină
Era sub o rădăcină;
Și, la rând, în multe caturi,
Erau saci cu mei pe paturi.
Adunați într-o firidă,
Sâmburi roșii de stafidă.

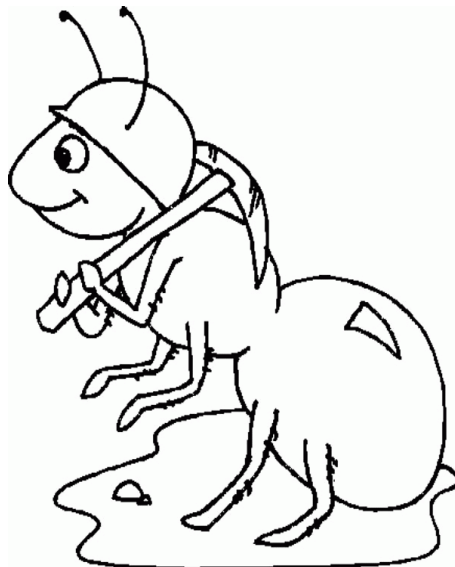

În dulap și-ntr-un sertar,
Mălai galben și zahar.
Ouăle cu coaja mică
Erau ouă de furnică,
Căci cumetrele își fac
Prăjituri și cozonac.
Într-un beci închis cu scoabe,
Boloboace: struguri boabe,
Va să zică, un belșug
Rânduie cu meșteșug.
- Mă rog, maică, dumitale,
Sunt în picioarele goale,
Am rupt opinci și obiele
De calc de-a dreptul pe piele,
Straie ce mai am pe mine,
De gol ce-s, mi-e și rușine,
Am rămas de capul meu,
M-a uitat și Dumnezeu...
Luat de vânt, târât de apă,
Plăpând ca foaia de ceapă,

Încă de la arătură
 N-am mai pus nimic în gură.
 Să mă ierți, de nemâncare
 S-a prins burta de spinare.
 Niscai boabe de-mprumut...
 Până pe la Mărțișor...
 Vreau să rabd, dar nu să mor,
 Și mă jur, i-a spus, că-ți voi
 Da cu dobândă înapoi.
 Poți să-ntrebi dacă nu sunt
 Om cinstit și de cuvânt.
 Ce păcat că gospodina
 E zgârcită, bat-o vina!
 În loc să ia din cămări
 Și să dea, pune-ntrebări.
 Că așa o fi bogatul,
 Darnic mai vârtos cu sfatul.

- Cum de ceri cu împrumut?
 Astă-vară ce-ai făcut?
 Zise potrivindu-și baba
 Negri-i ochelari cu laba.

- Ce să fac? De mi-e iertat,
 Astă vară am cântat.
 Am cântat cri-cri, gri-gri,
 Nopti cu nopti și zi de zi.
 - Ai cântat! Îmi pare bine!
 Acum joacă dacă-ți vine!
 Și calica de mătușă
 Trânti ivărul la ușă.

2. Spune cum s-ar fi comportat furnica dacă i-ar fi fost prietena greierului?(C e ar fi facut?).Incercuiește personajul care nu dorește să fie prieten.Scrie în ce periada se petrece .

3. Joc de rol: Recitarea poeziei pe roluri

4. Cântecul: Greierele și furnica

gelamunteanu.blogspot.com/.../greierele-si-furnica-cantec-si-versuri.html

„A cântat o vară-ntreagă la chitară
Greierele indolent
Însă se trezi deodată din visare
Când gerul se simți prezent

În hambar când el privi
Găsi doar o goliciune
Viscolul se întetea
Dar și foamea mai ceva

Ce să facă? Ce să facă?
Hai să ceară la furnică împrumut
Să îi dea vreo două boabe de secară
Pentru ea nu va fi mult.

Uite așa îi spuse ei :
-N-am nimic de îmbucat

Știți și voi că furnicuța-i muncitoare
Dar poate voi nu știți ceva

Foamea m-a
scos din bordei
Dă-mi te rog un
dumicat.

Să dea orișicui mâncare chef nu are
Greierelui îi zise așa :

-Astă vară ce-ai păzit?
-Dacă nu e cu bănat, zi și noapte am cântat
Pentru mine pentru toți .
-Joacă acuma dacă poți.”

CUPRINS:

1.	Ursul păcălit de vulpe, de Ion Creangă	3
2.	Zdreanță, de Tudor Arghezi	12
3.	Fetița cu chibrituri, de H.C. Andersen	19
4.	Somnoroase păsărele, de Mihai Eminescu	26
5.	Greierele și furnica, de Jean de la Fontaine	33

Dragi cadre didactice, părinți și alți iubitori ai educației,

Lectura este mai mult decât o abilitate – este o fereastră către lume, o cheie care deschide mintea copiilor către imaginație, cunoaștere și înțelegere. În învățământul primar, lectura nu înseamnă doar descifrarea cuvintelor, ci și formarea gândirii critice, a sensibilității culturale și a bucuriei de a descoperi.

Acest îndrumător a fost conceput pentru a sprijini eforturile celor care ghidează pașii copiilor în lumea cărților. Veți regăsi aici sugestii practice, strategii moderne și exemple de activități menite să transforme lectura într-o experiență vie, atractivă și adaptată nevoilor fiecărui elev.

Vă încurajăm să folosiți acest material cu deschidere, creativitate și încredere. Fiecare pagină citită împreună cu elevii poate deveni o sămânță care va încolți în dragostea pentru lectură – un dar pe care copiii îl vor purta toată viața.

Vă mulțumim pentru implicare, pentru răbdare și pentru rolul esențial pe care îl aveți în formarea cititorilor de mâine!

Cu apreciere,

Și orice altceva te atrage!

**”Nu uita: orice carte citită este
o nouă lume plină de comori
descoperită.**